

Jaarverslag KNNV Natuurvereniging Walcheren 2024

Bestuur

Het jaar 2024 was voor de KNNV Natuurvereniging Walcheren een mooi en actief jaar. Organisatorisch werden de puntjes op de i gezet door een wijziging van de statuten, zodat de vereniging nu aan alle wetgeving voldoet, en werden de KvK- en UBO-registers up-to-date gemaakt. Ook werden de banden met de landelijke KNNV-organisatie aangehaald door deelname aan de landelijke vergaderingen en ontvangst van een delegatie van het landelijke bestuur. Er trad een nieuwe secretaris aan in de persoon van Mieke Grazell. Gerard Brand nam halverwege het jaar afscheid als technisch redacteur van de Composiet, een functie die hij meer dan tien jaar heeft vervuld. Ook op deze plaats past een woord van dank daarvoor! Gelukkig waren Cynthia de Kruijff en Angelique de Cock bereid een forse helpende hand toe te steken. Samen met Marijke Wesseling hebben zij ervoor gezorgd dat er in het najaar weer een prachtig nummer van de Composiet op de deurmat van de leden viel. Yvonne van Scheppingen en Wilbert Weber verzorgden samen de inhoudelijke en technische kant van de nieuwsbrief. Er verschenen dit jaar tien edities, allemaal gevuld met leuke berichten en mooie foto's. Naomi Oostinga verzorgde dit jaar weer de website, die met hulp van enkele bestuursleden werd geactualiseerd. Bijzonder was ook dat we dit jaar - samen met de afdeling Bevelanden - op drie plaatsen in Zeeland een KNNV-bank(je) in gebruik mochten nemen: op de Valdijk bij Nisse, langs het Kanaal door Walcheren bij het natuurgebied Oude Veerseweg en in de Meeuwenduinen op Schouwen. De twee eerste banken waren een cadeau van de Provincie Zeeland ter gelegenheid van ons 90-jarig bestaan in 2023. De derde bank werd gefinancierd uit de vrijwillige bijdragen van deelnemers aan ons jubileumsymposium. Natuurmonumenten, Het Zeeuwse Landschap en Staatsbosbeheer stelden een locatie voor de banken beschikbaar.

Het bestuur vergaderde in 2024 in totaal zes maal (10 januari, 4 maart, 1 mei, 4 juli, 21 augustus en 3 december). Daarnaast is er op 14 oktober vergaderd met een afvaardiging van de afdeling Beveland. Anton van Haperen heeft als afgevaardigde aan de landelijke KNNV vergadering in Tilburg op 20 april deelgenomen.

De wandelgroep op de nieuwe bank bij het Kanaal door Walcheren (foto: Anton van Haperen)

Excursies en bijeenkomsten

Behalve diverse werkgroepsexcursies en -wandelingen (zie hierna) zijn ook verschillende algemene verenigingsactiviteiten georganiseerd. Het betreft met name het volgende:

- Nieuwjaarsbijeenkomst op 13 januari 2024;
- Algemene Leden Vergadering op 20 maart met aansluitend een lezing '1000 soorten in mijn tuin' door Marcel Klootwijk;
- Inventarisatie stinzenplanten (ruim tien excursies) in de Manteling (buitenplaats Berkenbosch en kasteel Westhove) in het voorjaar in samenwerking met afdeling Beveland;
- Zangvogelexcursie en avondwandeling door Oranjezon en het Oranjabos onder begeleiding van Anton van Haperen op 12 april;
- Excursie naar Nisse samen met de afdeling Beveland op 4 mei o.l.v. Johan Eckhardt
- Tweede extra jaarvergadering op 22 mei i.v.m. de statutenwijziging, met aansluitend een wandeling in de omgeving;
- Avondexcursie naar Rietput bij Wilhelminadorp op 6 juni onder begeleiding van Hans Fortuin;
- Orchideeën- en vlinderexcursie naar de Schotsman onder begeleiding van Anton van Haperen en Peter Geene op 15 juni;
- Nachtvlinderexcursie op de schorren bij Ellewoutsdijk onder begeleiding van Tobi Koppejan op 26 augustus;
- Insectenexcursie onder begeleiding van Lucien Calle op 14 september in Oranjezon;
- Hertenexcursie o.l.v. boswachter Marijke Lieman op 12 oktober op Kop van Schouwen;
- Paddenstoelenexcursie op 2 november o.l.v. Henk Remijn in de Manteling;
- Microscooppracticum op 16 november en 14 december onder begeleiding van Cynthia de Kruijff en Gerrit Geerse.

Plantenwerkgroep (door Jos de Jong en Yvonne van Scheppingen)

De Plantenwerkgroep telde in 2024 eenentwintig leden, waarvan acht tot tien het afgelopen jaar actief hebben meegedaan met de inventarisatie-excursies. Er hebben zich twee nieuwe leden aangemeld: Bert van der Hoef en Laurence Steenbergen.

Graslathyrus bij de Deinsvlietweg in Vlissingen (foto: Yvonne van Scheppingen)

Er waren 24 excursies gepland, waaronder 14 middagexcursies en 10 avondexcursies. We hebben echter dit jaar ons programma diverse keren moeten aanpassen waardoor er uiteindelijk 19 excursies zijn doorgegaan. Drie keer is er een excursie niet doorgegaan door het slechte weer en twee keer waren er te weinig deelnemers voor de excursie. Ook is er een wisseling van locatie geweest, waardoor de excursie naar de Westnol is vervangen door een excursie naar het Groot Vroon bij Valkenisse. Volgend jaar hopen we deze vervallen excursie alsnog in te plannen.

De gemiddelde deelname van alle excursies was iets minder dan 5 personen(4,7) per excursie. Dus een lichte afname vergeleken met 2023. Vooral het slechte weer is daar de oorzaak van geweest. Er is 1 persoon twee keer als gast meegelopen.

Project Fort den Haak: Als groep hebben we maar 1 keer geïnventariseerd in Fort den Haak. Door het slechte weer is alleen het natte deel onderzocht.

Alle verslagen zijn (voor mensen die zich geregistreerd hebben) terug te vinden op de verspreidingsatlas.

Wandelgroep (door Hilary Jellema)

Als de sirene roept op de eerste maandag van de maand, is het een geheugensteuntje dat er ook een KNNV-wandeling ergens op Walcheren zal zijn (behalve op de eerste maandag van januari). Het programma staat op de website. Er is ook een WhatsApp groep. Een week van tevoren wordt een e-mail met een kaartje rondgestuurd met het exacte vertrekpunt en de parkeerplaats. De wandeling duurt ongeveer anderhalf uur en wordt afgesloten met koffie/thee en een koekje. Een verslagje van de bezienswaardigheden wordt gemaakt en foto's gedeeld. Het is een laagdrempelige activiteit en het is erg gezellig.

Kopje koffie na de maandagmiddagwandeling (foto: Albertus Jellema)

Meestal zijn er tussen de 10 en 15 deelnemers maar er zijn veel meer in de WhatsApp groep. Wij zijn begonnen in februari bij Kasteel Westhove, toen het Nollebos, gevolgd door het Veerse bos. In mei liepen wij bij de Cleene Hooge bij Middelburg en in juni waren wij op

Schotsman. Op 1 juli liepen wij over het jaagpad langs het Kanaal door Walcheren en in augustus was het de beurt aan de Westkappelle kreek. Intussen werd het herfst en tijd voor boswandelingen: in september bij het Rittense bos; oktober waren wij bij Dishoek en november liepen wij in het Oranjesbos bij landgoed Zeeduin en een stuk Oranjezon. In december sloten wij af bij het Veerse bos.

Zo genieten wij van de gevarieerde biotopen van Walcheren. De laatste twee jaar hebben wij bovendien geluk gehad dat het niet regende op onze maandagmiddagen!

Amfibieënwerkgroep Molenwaterpark (door Peter Snelts)

In 2024 zijn we weer druk bezig geweest met de bescherming van de rugstreeppad in het Molenwater. In februari zijn we begonnen met het verversen van water in de schalen en de Noordvest. Dit is nodig om de predatoren zoals libellenlarven, keverlarven, bootsmannetjes en andere rovers te verwijderen, die het voorzien hebben op de larven van de rugstreeppad. Op 12 april hebben we het eerste eisnoer van de rugstreeppad gevonden. Dat was het begin van in totaal 35 eisnoeren die we in 2024 in met name de Calamitaschaal hebben gevonden. Op 28 juli hebben we de laatste drie eisnoeren in de Calamitaschaal gevonden. De larven zijn goed ontwikkeld en in groot aantal gemetamorfoseerd. In augustus kropen de laatste jonge rugstreeppadjes uit de Calamitaschaal. 2024 was voor de rugstreeppadden een topjaar. Sinds de herinrichting van het park in 2020 en begin 2021 hebben we niet zoveel eisnoeren en jonge rugstreeppadjes gehad. Alle inspanningen om de rugstreeppadden in het Molenwater te behouden lijken succesvol te zijn.

Jonge rugstreeppadjes in de Molenwaterpark te Middelburg. Om een idee te geven van hun grootte is een stuiver mee gefotografeerd (foto: Peter Snelts)

Verslag van de Strandwerkgroep Neeltje Jans 2024

Inleiding

De strandwerkgroep Neeltje Jans heeft zich in 2024 ingezet voor het monitoren van de aangespoelde wieren, schelpen en andere organismen of restanten daarvan. De resultaten gaan naar de Stichting Anemoon, zij beheren een database van alle SMP groepen wat staat voor Strandaanspoelsel Monitoring Project. Er zijn er 20 in Nederland en 3 in België. Onderweg over het traject van 2 km nemen we indien mogelijk ook afval mee. Dit verslag biedt een overzicht van onze activiteiten en resultaten van het afgelopen jaar.

Activiteiten

Onze groep is in 2024 totaal 24 keer bij elkaar geweest. Dit betekent dat we om de 14 dagen, bij nieuwe maan en volle maan een half uur voor laagtij aan de slag gaan. We beginnen bij de eblijn en lopen daarna langs de vloedlijn. Alles wordt genoteerd en thuis verwerkt tot een verslag voor de Stichting Anemoon. Wij werken nog niet met de SMP-webapp, maar leveren onze waarnemingen via een Excel bestand aan. Ook is het nodig dat sommige vondsten thuis gedetermineerd worden. Voor de wieren is Anne Fortuin de specialist. Het opstellen en verzenden van de waarnemingslijst wordt door Marijke Wesseling gedaan.

Doel:

- Het signaleren van populatieveranderingen in de nabije kustzone van circa 80 mariene soorten uit tal van diergroepen, wieren en planten.
- Het verkrijgen van ecologische kennis met betrekking tot jaarfluctuaties en seizoen fluctuaties.
- Het signaleren van nieuwe diersoorten, waaronder exoten.
- Het aandragen van informatie ten behoeve van natuurbeleid en natuurbehoud.
- Het vergroting van de belangstelling, de kennis en de waardering voor de Nederlandse onderwaternatuur bij strand- en Noordzee-minnend Nederland.

Deelnemers

Gemiddeld zijn we met 3 personen per bijeenkomst op pad geweest, hoewel het aantal deelnemers varieerde van 1 tot 7 personen. Door andere liefhebbers, in dit geval 2 gastdeelnemers van de SMP Katwijk, werden wij geattendeerd op de verschillende soorten zeepokken, de Nieuw-Zeelandse-, de Gewone- en de Gekartelde zeepok. Later hebben wij een eenvoudige tabel voor determinatie van zeepokken via hen ontvangen. Zo leer je van elkaar. Het is vrij om een keer met ons mee te lopen ook al wil je niet persé lid worden van de groep. Daar hebben 2 personen gebruik van gemaakt. Tenslotte hebben 4 leden van de stichting Duinbehoud afdeling Walcheren met ons meegelopen op de qua weer en vondsten slechtste dag van het gehele jaar. Maar ja, zo kan de kust ook zijn.

Communicatie

Onze Whatsapp-groep, die momenteel 16 leden telt, speelt een belangrijke rol. Via deze groep worden bijeenkomsten gepland, updates gedeeld en motiveren we elkaar om actief betrokken te blijven bij het wel en wee van de zee en haar organismen.

Conclusie

Dankzij dit project weten we nu veel meer over populatieveranderingen van de mariene soorten die vlak voor de kust leven.

Bent u geïnteresseerd in meer, dan kunt U de waarnemingslijsten inzien via: Marijke Wesseling m.g.wesseling@zeelandnet.nl of Elly Jacobusse ellyjacobusse@gmail.com.
U bent ook altijd hartelijk welkom een keer mee te lopen.

Speciale vondsten

Linksboven: Eendenmossel op plastic vat
(eerste keer in 5 jaar)

Rechtsboven: Noordse hartschelp, kijk
ook naar de roze binnenkant

Midden-links: o.a. diverse Wijde mantels
Midden-midden: Breedpootkrab op
Darmwier

Midden-rechts: Slingerzakpijp

Onder: Pennenschaft (1 maal erg veel
gevonden)